

Νέο πείραμα με ηλεκτροσόκ δείχνει ότι οι περισσότεροι άνθρωποι θα προτιμούσαν να κάνουν κακό στον εαυτό τους παρά στους άλλους

[/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Έρευνα των πανεπιστημίων University College του Λονδίνου και Οξφόρδης

Οι περισσότεροι άνθρωποι θα ήταν πρόθυμοι να βλάψουν τους εαυτούς τους παρά τους άλλους, σύμφωνα με μια νέα βρετανική επιστημονική έρευνα - ορόσημο, που βασίστηκε σε πείραμα με μικρά ηλεκτροσόκ.

Η μελέτη φαίνεται να επιβεβαιώνει το αισιόδοξο μήνυμα ότι οι άνθρωποι τελικά είναι αλτρουιστές - περισσότερο ίσως από ό,τι φαίνονται εκ πρώτης όψεως.

Οι ερευνητές των πανεπιστημίων University College του Λονδίνου (UCL) και Οξφόρδης, με επικεφαλής την ψυχολόγο Μόλι Κρόκετ, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών των ΗΠΑ (PNAS), σύμφωνα με το «Science», πειραματίστηκαν με 80 ζευγάρια ενηλίκων, μελετώντας για πρώτη φορά πόσο πόνο οι άνθρωποι είναι διατεθειμένοι να προκαλέσουν στον εαυτό τους ή σε ξένους, με αντάλλαγμα χρήματα.

Το πείραμα έδειξε ότι οι άνθρωποι είναι διατεθειμένοι να δαπανήσουν κατά μέσο

όρο διπλάσια χρήματα, προκειμένου κάποιος ξένος να μην πονέσει, από όσα θα δαπανούσαν για να μην πονέσουν οι ίδιοι.

Τα νέα ευρήματα παρέχουν μια ευχάριστα αισιόδοξη «ματιά» στην ανθρώπινη φύση, η οποία συχνά έχει περιγραφεί ως άκρως εγωιστική, συμφεροντολογική και αδιάφορη για τους άλλους. Ουσιαστικά η νέα μελέτη θέτει σε αμφισβήτηση το κεντρικό δόγμα της οικονομικής θεωρίας ότι οι άνθρωποι πρωτίστως νοιάζονται για το συμφέρον τους και όχι για τα συμφέροντα των άλλων ανθρώπων. Η νέα έρευνα επίσης ρίχνει φως σε κλινικές διαταραχές, όπως η ψυχοπάθεια, που χαρακτηρίζονται από συναισθηματική αδιαφορία και έλλειψη ενσυναίσθησης για τους συνανθρώπους.

Οι ψυχοπαθητικές προσωπικότητες είναι πιθανότερο να κάνουν κακό -έως και έγκλημα- σε άλλους ανθρώπους. Στο νέο πείραμα, οι συνολικά 160 συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε ζευγάρια και όλοι υποβλήθηκαν σε ήπια ηλεκτροσόκ, έως σε βαθμό που μπορούσαν να το αντέξουν.

Οι μισοί εθελοντές έπρεπε να πάρουν αποφάσεις αν θα γίνει ηλεκτροσόκ στους ίδιους ή στους άλλους μισούς και κάθε φορά κοστολογούσαν τα ηλεκτροσόκ με ένα ποσό χρημάτων.

Όπως διαπιστώθηκε, ο μέσος άνθρωπος ήταν πρόθυμος να θυσιάσει διπλάσια χρήματα για να εμποδίσει να γίνει ένα ηλεκτροσόκ σε κάποιον άλλο, σε σχέση με τα χρήματα που θα θυσίαζε για να μην γίνει ηλεκτροσόκ στον ίδιο. Με άλλα λόγια, το «κόστος» ή η «τιμή» ενός ηλεκτροσόκ για τους ξένους ήταν διπλάσια από το αντίστοιχο κόστος ή τιμή του ηλεκτροσόκ για τον ίδιο.

Επιπλέον, ο μέσος άνθρωπος που συμμετείχε στο πείραμα λαμβάνοντας αποφάσεις αν θα γίνει ηλεκτροσόκ, ζητούσε σχεδόν διπλάσια χρήματα για να αυξήσει την ένταση ενός επόμενου ηλεκτροσόκ στους ξένους, από ό,τι στον εαυτό του. Σημειωτέον, ότι το πείραμα γινόταν με συνθήκες ανωνυμίας, έτσι ώστε όλες οι αποφάσεις παρέμεναν μυστικές, προκειμένου να μην φοβάται κανείς την κατοπινή αντεκδίκηση των άλλων, όταν θα μάθαιναν ότι εκείνος είχε επιλέξει να γίνουν ηλεκτροσόκ σε αυτούς. Συνεπώς, οι αλτρουιστικές αποφάσεις του καθενός δεν βασίζονταν στο υπόγειο κίνητρο του φόβου. «Δείξαμε ότι, όσον αφορά την πρόκληση βλάβης, οι περισσότεροι άνθρωποι βάζουν τους άλλους πάνω από τον εαυτό τους.

Θα προτιμούσαν να βγάλουν χρήματα από τον δικό τους πόνο παρά από των άλλων», δήλωσε η Μόλι Κρόκετ. Επεσήμανε επίσης ότι, κάθε φορά που κάποιος άνθρωπος αποφάσιζε αν θα κάνει κακό (ηλεκτροσόκ) σε άλλον, η απόφασή του

καθυστερούσε περισσότερο από ό,τι όταν η απόφαση αφορούσε τον εαυτό του. Όσο πιο αλτρουιστής ήταν κάποιος, τόσο πιο δύσκολα έπαιρνε την απόφαση για τους άλλους, πράγμα που σημαίνει ότι στο μυαλό του είχε ηθικούς ενδοιασμούς και έκανε περίπλοκους υπολογισμούς. Αντίθετα, όσο πιο εγωιστής ήταν κάποιος, τόσο πιο γρήγορα αποφάσιζε να κάνει ηλεκτροσόκ στους άλλους (και με χαμηλότερο χρηματικό αντίτιμο).

Είναι πάντως αξιοσημείωτο ότι όταν ολοκληρώθηκε το πείραμα, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να δωρίσουν σε μια φιλανθρωπική οργάνωση όποιο μέρος των χρημάτων τους είχαν κερδίσει στη διάρκεια του πειράματος.

Κατά μέσο όρο, δώρισαν μόνο το 20%, ένα ποσοστό που έχει διαπιστωθεί χονδρικά και σε προηγούμενα οικονομικά πειράματα και το οποίο δείχνει ότι ο αλτρουισμός έχει και τα (συμφεροντολογικά) όριά του. «Οι χρηματικές συναλλαγές φαίνεται να φέρνουν στο φως τη χειρότερη πλευρά των ανθρώπων, οι οποίοι κατά τα άλλα θα βοηθούσαν τους άλλους να μην υποφέρουν», σχολίασε η Μόλι Κρόκετ.

Πηγή: matrix24.gr